

Raajii Daani'el

Daani'el Baabylon keessatti Leenjifame

¹ Bara Yehooyaaqiim mooticha Yihuudaa keessa, waggaa sadaffaatti Nebukadnezar mootiin Baabylon dhufee Yerusaalemin marse.

² Gooftaanis Yehooyaaqiim mooticha Yihuudaa mi'oota mana qulqullummaa Waaqaa tokko tokko wajjin dabarsee harka isaatti kenne. Mi'oota kanneenis gara mana Waaqa isaa, gara Baabylonitti geeffatee mankuusaa mana Waaqa isaa keessa kaa'ate.

³ Mootichis ergasii Ashfenaz itti gaafatamaa qondaaltota isaa sana waamee akka inni Israa'eloota sanyii moototaatii fi maatii ulfina qabeeyyii ta'an tokko tokko ol galchu ajaje;

⁴ isaanis dargaggeeyyii hir'ina dhagnaa hin qabne, babbareedoo, kanneen barumsa gosa kamii iyyuu barachuuf dandeettii ogummaa qaban, kanneen beekumsaan badhaadhan, kanneen waan hunda hubachuu danda'anii fi masaraa mootummaa keessa tajaajiluuf ga'umsa qaban turan. Innis afaanii fi katabbii Baabylonotaa isaan barsiisuu qaba ture. ⁵ Mootichis nyaataa fi daadhii wayinii kan guyyaa guyyaatti isaan barbaachisu maaddii mootummaa irraa isaaniif ajaje. Isaanis tajaajila mootichaa seenuuf waggaa sadii leenjifamuu qabu ture.

⁶ Isaan kanneen keessaa warri Yihuudaadhaa dhufan Daani'el, Hanaaniyaa, Miishaa'eelii

fi Azaariyaa turan. ⁷ Itti gaafatamaan qondaaltotaa sun Daani'eliin Beelxishaazaar, Hanaaniyaadhaan Shaadraak, Miishaa'eelin, Meeshak, Azaariyaadhaan immoo Abdanaagoo jedhee maqaa haaraa baaseef.

⁸ Daani'el garuu nyaataa fi daadhii wayinii mootichaatiin of xureessuu dide; innis akkasiin akka of hin xureessineef itti gaafatamaa qondaaltotaa sana eeyyama gaafate. ⁹ Waaqnis yeroo kanatti akka Daani'el fuula qondaala sanaa duratti surraa fi gara laafina argatu godhe; ¹⁰ qondaalli sun garuu Daani'eliin, “Ani gooftaa koo isa nyaataa fi dhugaatii keessan isiniif ramade sana nan sodaadha; inni maaliif dargaggoota hiriyoota keessan kaan caalaa huqqattanii isin arga? Kanaan isin mootichi balaa mataa kootti fiddu” jedhe.

¹¹ Kana irratti Daani'el waardiyyaa itti gaafatamaan qondaaltotaa sun Daani'elii fi Hanaaniyaa irratti, Miishaa'eelii fi Azaariyaa irratti muude Meldaariin akkana jedhe; ¹² “Maaloo tajaajiltoota kee bultii kudhaniif ilaali; biqiltuu nyaatamuu fi bishaan dhugamu malee waan biraa nuuf hin kennin. ¹³ Sana booddee bifa keenyaa fi bifa dargaggoota nyaata mootii nyaatanii wal biratti ilaali; waan argite irratti hundaa'iitii tajaajiltoota kee irratti waan feete murteessi.” ¹⁴ Innis yaada kana fudhatee bultii kudhan isaan qore.

¹⁵ Dhuma bultii kurnan sanaattis isaan dargaggoota nyaata mootii nyaatan sana caalaa fayyaa-leyyii fi warra dhagni isaanii furdatee miidhage ta'anii argaman. ¹⁶ Kanaafuu waardiyyaan sun

qooda nyaata filatamaa fi daadhii wayinii kan isaan dhuguu qaban sanaa raafuu qofa isaaniif kenne.

¹⁷ Waaqnis dargaggoota afran kanneeniif barumsaa fi ogummaa hunda keessatti beekumsaa fi dandeetii kenneef. Daani'elis mul'ataa fi abjuu hunda hubachuu danda'a ture.

¹⁸ Yommuu guyyaan mootichi akka isaan gara isaatti dhi'aatan murteesse ga'ettis, qondaalli hangaftichi fuula Nebukadnezar duratti isaan dhi'eesse. ¹⁹ Mootichis isaan haasofsiise; innis nama Daani'eliin, Hanaaniyaan, Miishaa'eelii fi Azaariyaan qixxaatu tokko illee hin arganne; kanaafuu isaan hojii mootichaa jalqaban. ²⁰ Mootichis waa'ee ogummaa fi beekumsaa kan isaan gaafate hundaan akka isaan ilaaltotaa fi falfaloota biyyattiitti argaman hunda harka kudhan caalan arge.

²¹ Daani'elis hamma waggaa tokkoffaa Qiros mootichaatti achuma ture.

2

Abjuu Nebukadnezar

¹ Nebukadnezar bara mootummaa isaa keessa, waggaa lammaffaatti abjuu abjoote; hafuurri isaa jeeqamee hirribas rafuu dadhabe.

² Kanaafuu mootichi akka isaan abjuu inni abjoote sana itti himaniif tolchitoota, mortoota, falfalootaa fi warra urjii ilaalan waamsise; isaanis ol galanii fuula isaa dura dhadhaabatan;

³ mootichis, “Ani abjuu na dhiphise tokko nan abjoodhe; hiikkaa abjuu sanaa maal akka ta'e beekuu nan barbaada” jedheen.

⁴ Kana irratti warri urjii ilaalan sun afaan Araamaayikiitiin mootichaan, “Yaa mootii, bara baraan jiraadhu! Abjuu kee tajaajiltoota keetti himi; nu siif hiiknaa” jedhanii mootichaaf deebisan.

⁵ Mootichis warra urjii ilaalan sanaan akkana jedhe; “Ani waan kana murteesseera: Yoo isin abjuu koo fi hiikkaa isaa natti himuu baattan ani isinan kukkuta; manneen keessanis tuulaa waan diigamee ta’u. ⁶ Garuu yoo abjuu sanaa fi hiikkaa isaa natti himtan isin kennaa, badhaasaa fi ulfina guddaa narraa argattu. Kanaafuu abjuu sanaa fi hiikkaa isaa natti himaa.”

⁷ Isaan amma illee deebisanii, “Mootichi abjuu isaa tajaajiltoota isaatti haa himu; nu ni hiiknaaf” jedhan.

⁸ Kana irratti mootichi akkana jedhee deebiseef; “Ani akka isin sababii waan ani cimsee murteesse beektaniif, akka isin yeroo dheeresuu yaalaa jirtan hubadheera: ⁹ Yoo isin abjuu sana natti himuu baattan, adabbii tokkotu isin eeggata. Isin waan haalli geeddaramu seentanii dubbii dogoggorsaa fi hamaa natti himuu mari’attaniirtu. Kanaafuu abjuu sana natti himaa; anis akka isin hiikkaa isaa natti himuu dandeessan kanaan nan beekaa.”

¹⁰ Warri urjii ilaalan sunis akkana jedhanii mootichaaf deebise; “Namni waan mootichi gaafate kana hojjechuu danda’u tokko iyyuu lafa irratti hin argamu! Mootiin kam iyyuu hammuma fedhee guddaa fi jabaa ta’u illee tolchituu, moortuu yookaan warra urjii ilaalu kam iyyuu gaaffi akkanaa gaafatee hin beeku.

¹¹ Wanni mootichi gaafate akka malee rakkisaa dha. Waaqota malee namni tokko iyyuu waan kana mootichaaf ibsuu hin danda'u; isaan immoo namoota gidduu hin jiraatan.”

¹² Wanni kunis mooticha akka malee aarse; isa dallansiisees akka inni ogeeyyii Baabilon hundatti murtii du'aa muru godhe. ¹³ Kanaafuu akka namoonni ogeeyyiin hundi ajjeefaman labsiin ba'e; namoonnis akka Daani'elii fi michoota isaa barbaadanii ajjeesaniif ergaman.

¹⁴ Yommuu Ariyook itti gaafatamaan eegumsa mootichaa namoota Baabilon ogeeyyii ajjeesuuf ba'etti, Daani'el ogummaa fi malaan isa haasofsiise. ¹⁵ Innis qondaala mootichaatiin, “Mootichi maaliif labsii cimaa akkasii baase?” jedhee gaafate. Ariyookis waan sana Daani'elitti hime. ¹⁶ Kana irratti Daani'el ol seenee akka abjuu sana isaaf hiikuuf akka mootichi yeroo isaa kennu gaafate.

¹⁷ Ergasii Daani'el gara mana isaatti deebi'ee waan sana michoota isaa Hanaaniyaatti, Miisaa'elii fi Azariyaatti hime. ¹⁸ Kanaafuu akka innii fi michoonni isaa ogeeyyiin Baabilon kaan hin ajjeefamneef akka isaan waa'ee icciitii kanaa Waaqa samii araara kadhatan isaan akeekkachiise. ¹⁹ Halkan sanas icciitiin sun mul'ataan Daani'elitti mul'ifame. Ergasiis Daani'el Waaqa samii galateeffatee ²⁰ akkana jedhe:

“Maqaan Waaqaa bara baraa
 hama bara baraatti haa eebbifamu;
 ogummaanii fi humni kan isaa ti.

²¹ Inni barootaa fi waqtiilee ni geeddara;

mootota teessoo irra ni teessisa; irraa bu-
 usas.
 Inni ogeeyyiif ogummaa,
 beektotaafis hubannaa ni kenna.
 22 Inni waan gad fagoo fi waan dhokfame ni
 mul'isa;
 waan dukkana keessa jiru ni beeka;
 ifnis isa wajjin jiraata.
 23 Yaa Waaqa abbootii ko, ani sin galateeffadha;
 sin jajadhas:
 Ati ogummaa fi humna naa kenniteerta;
 waan nu si kadhanne na beeksifteerta;
 ati abjuu mootichaa nu beeksifteerta."

Daani'el Abjuu sana Hiike

24 Daani'elis Ariyook isa mootichi akka inni
 ogeeyyii Baabilon ajjeesuuf ajaje sana bira
 deemee, "Ati ogeeyyii Baabilon hin ajjeesin.
 Mooticha biratti na geessi; ani abjuu isaa nan
 hiikaaf" jedheen.

25 Ariyookis Daani'elin mooticha bira geessee,
 "Ani booji'amtoota Yihuudaa keessaa nama hi-
 ikkaa abjuu mootichaa himuu danda'u tokko
 argeera" jedheen.

26 Mootichis Daani'el isa Beelxishaazaar jed-
 hame sanaan, "Ati abjuu ani argee fi hiikkaa isaa
 natti himuu dandeessaa?" jedhe.

27 Daani'elis deebisee akkana jedhe; "Namni
 ogeessi kam iyyuu, mortuun, tolchituun yookaan
 ilaaltuun icciitii waan mootichi gaafate sanaa
 ibsuu danda'u tokko iyyuu hin jiru; 28 garuu
 Waaqni icciitii mul'isuu tokko samii irra jira.
 Innis wantoota baroota dhufan keessa ta'an
 Nebukadnezar mootichatti argisiiseera. Abjuun

keetii fi mul'anni utuu ati siree kee irra ciiftuu yaada keetti dhufe kanaa dha:

²⁹ “Yaa mooticha utuu ati ciiftee jirtuu wannii gara fuula duraatti ta’uuf jiru yaada keetti dhufe; inni icciitii mul’isus waan fuula duratti ta’u sitti argisiise. ³⁰ Yaa mootii, akka kootti sababiin icciitiin kun natti mul’ateef ani namoota jiraatoo kaan caalaa ogummaa qabaadheef utuu hin ta’in, akka ati hiikkaa isaa beektee waan yaada kee keessa jiru hubattuuf.

³¹ “Yaa mootii, ati ni ilaalte; fuula kee duras fakkii guddaa jechuunis fakkii akka malee guddaa, bifa calaqqisaa fi sodaachisaa tokkotu ture.

³² Mataan fakkii sanaas warqee qulqulluu irraa, qomaa fi irreen isaa meetii irraa, garaa fi tafni isaa naasii irraa hojjetaman; ³³ miilli isaa sibiila irraa, faanni isaa gartokko sibiila irraa, gartokko immoo suphee irraa hojjetame. ³⁴ Utuma ati ilaalaa jirtuu dhagaan tokko utuu harki namaa hin tuqin fottoqe. Innis miilla fakkii sanaa kan sibiilaa fi suphee irraa hojjetame dha’ee caccabse. ³⁵ Ergasii sibiilli, supheen, naasiin, meetii fi warqeen sun yeruma tokkotti caccabani akkuma habaqqii yeroo bonaa oobdii irra jiruu ta’an. Bubbeenis utuu waan tokko illee hin hambisin haree deeme. Dhagaan fakkii sana caccabse sun garuu tulluu guddaa ta’ee lafa hunda guute.

³⁶ “Abjuun sun kana ture; nus mootichaaf ni hiikna. ³⁷ Yaa mootii, ati mootii moototaa ti. Waaqni samii mootummaa fi humna, jabinaa fi ulfina siif kenneera; ³⁸ inni sanyii namaa, bineensota bosonaatii fi simbirroota

samii dabarsee harka keetti siif kenneera. Lafa isaan jiraatani kamitti iyyuu hunda isaanii irratti bulchaa si godheera. Ati mataa warqee ti.

³⁹ “Si’iin duuba mootummaan mootummaa keetii gadii biraa tokko ni ka’a. Itti aansee mootummaan Naasii sadaffaan kan tokko gutummaa lafaa ni bulcha. ⁴⁰ Dhuma irrattis mootummaan afuraffaan akkuma sibiilaa jabaa ta’e tokko ni ka’a; sibiilli waan hunda caccabsee bulleessaatii; mootummaan kunis akkuma sibiilli waan hunda caccabsee balleessu sana mootummoota isa duraan turan hunda caccabsee ni bulleessa. ⁴¹ Akkuma ati akka faannii fi qubni miilla isaa gartokko suphee, gartokko immoo sibiila ta’e argite sana mootummaan kun mootummaa gargar qoodame ta’a; ta’us inni akkuma sibiila gartokkeen isaa supheedhaan makame kan ati argite sanaa jabina sibiilaa of keessaa ni qabaata. ⁴² Akkuma qubni miillaa sun gartokko sibiila, gartokko immoo suphee ta’e sana mootummaan kunis gartokko jabaa, gartokko immoo dadhabaa ta’a. ⁴³ Akkuma ati sibiila supheedhaan wal make argite sana uummanni kunis walmakaa ta’a; innis si’achi sibiilaa fi supheen walitti makame sana caalaa tokko ta’ee hin jiraatu.

⁴⁴ “Bara mootota sanaa keessa, Waaqni samii mootummaa gonkumaa hin diigamne yookaan saba biraatiif hin kennamne hundeessa. Innis mootummoota duraa sana ni barbadeessa; hamma dhumaattis isaan balleessa; inni mataan isaa garuu bara baraan jabaatee ni dhaabata. ⁴⁵ Hiikkaan mul’ata dhagaa utuu harka namaatiin hin ta’in ofuma isaatiin tulluu irraa

fottoqee sibiila, naasii, suphee, meetii fi warqee caccabse sanaa kanaa dha.

“Waaqni guddaan waan gara fuula duraatti ta’u mootichatti argisiiseera. Abjuun sun dhugaa dha; hiikkaan isaas amanamaa dha.”

⁴⁶ Nebukadnezar mootichi addaan lafatti gombifamee Daani’eliif sagade; ulfinas kenneef; akka aarsaa fi ixaana isaaf dhi’eessanis ajaje.

⁴⁷ Mootichis Daani’eliin, “Ati dhoksa kana mul’isuu dandeesseertaatii dhugumaan Waaqni kee Waaqa waaqotaatii fi Gooftaa moototaa kan dhoksa mul’isuu dha” jedhe.

⁴⁸ Ergasii mootichi Daani’eliif taayitaa guddaa kennee, kennaa akka malee baay’ees itti dhangalaase. Bulchaa guutummaa kutaalee biyyaa Baabilon isa godhee namoota Baabilon hunda irratti isa muude. ⁴⁹ Daani’el mooticha kadhannaan mootichi Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo bulchitoota biyya Baabilon godhee muude. Daani’el garuu mana mootichaa keessatti hafe.

3

Fakkii Warqetii fi Boolla Ibiddaa

¹ Nebukadnezar Mootichi fakkii warqee kan dheerinni isaa dhundhuma jaatamaa fi bal’inni isaa dhundhuma ja’aa hojjetee kutaa biyyaa Baabilon keessa dirree Duuraa jedhamu irra dhaabe. ² Ergasii mootichi akka isaan eebba fakkii inni dhaabe sanaa irratti argamaniif ilmaan mootota, mudamoota, bulchitoota gorsitoota, itti gaafatamtoota mankuusa qabeenyaa,

abbootii murtii, hayyoota seeraatii fi qondaal-tota biyya hundaa waame. ³ Kanaafuu eebba fakkii Nebukadnezar Mootichi dhaabe sanaa irratti argamuuf ilmaan moototaa, muudamoonni, bulchitoonni, gorsitoonni, itti gaafatamtoonni mankuusa qabeenyaa, abbootiin murtii hayyoonni seeraa biraatii fi qondaaltonni biyyaa hundi walitti qabamanii fuula fakkii sanaa dura dhadhaabatan.

⁴ Kana irratti labsituun tokko akkana jedhee sagalee guddaadhaan labse; “Yaa namoota, sabootaa fi namoonni afaan garaa garaa dubbattan hundi, wanni isin akka gootan ajajamtan kanaa dha: ⁵ Isin akkuma sagalee gaanfaa, ulullee, masiinqoo, kiraaraa, baganaa, kan faaggaatii fi sirbaa dhageessaniin addaan lafatti gombifamtanii fakkii warqee kan Nebukadnezar Mootichi dhaabeef sagaduu qabdu. ⁶ Namni addaan lafatti gombifamee hin sagadne kam iyyuu yoosuma boolla ibiddi keessaa balali’utti darbatama.”

⁷ Kanaafuu namoonni, saboonnii fi namoonni afaan garaa garaa dubbatan hundi yommuu sagalee gaanfaa, ulullee, masiinqoo, kiraaraa, baganaa fi sirbaa hunda dhaga’anitti addaan lafatti gombifamanii fakkii warqee kan Nebukadnezar Mootichi dhaabe sanaaf sagadan.

⁸ Yeroo kanatti Kaldoonni tokko tokko gara fuula duraatti dhufanii dabaan Yihuudoota himatan. ⁹ Isaanis Nebukadnezar Mootichaan akkana jedhan; “Yaa mootii, ati bara baraan jiraadhu! ¹⁰ Yaa mootii, ati akka namni kam iyyuu yommuu sagalee gaanfaa, ulullee, masiinqoo, kiraaraa, baganaa kan faaggaatii fi kan

sirbaa dhaga’u kam iyyuu addaan lafatti gombifamee fakkii warqee sanaaf sagaduu qabu seera baafteerta; ¹¹ akka namni lafatti gombifamee sagaduu didu kam iyyuus boolla ibiddi keessaa balali’utti darbatamu seera baafteerta. ¹² Garuu yaa Mooticha, Yihuudoonni ati dhimma biyya Baabylon irratti muudde tokko tokko ajaja kee didaniiru; isaanis Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo dha. Isaan waaqota kee hin tajaajilan yookaan fakkii warqee ati dhaabdeef hin sagadan.”

¹³ Nebukadnezaris akka malee aaree Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo waamsise. Kanaafuu namoonni kunneen mooticha duratti dhi’effaman; ¹⁴ Nebukadnezaris akkana isaaniin jedhe; “Yaa Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo, isin dhugumaan waaqota koo hin tajaajiltanii? Yookaan fakkii warqee ani dhaabeef hin sagaddanii? ¹⁵ Amma isin yeroo sagalee gaanfaa, ulullee, masiinqoo, kiraaraa, baganaa, kan faaggaatii fi sirba kam iyyuu dhageessanitti kuftanii fakkii ani dhaabeef yoo sagaddan gaarii dha. Garuu yoo isin sagaduu baattan, yoosuma boolla ibiddi keessaa balali’utti darbatamtu. Egaa waaqa kamitu harka kootii isin baasuu danda’a?”

¹⁶ Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoon deebisanii mootichaan akkana jedhan; “Yaa Nebukadnezar, nu fuula kee duratti waan kana falmachuu hin barbaannu. ¹⁷ Yaa Mootii, nu yoo boolla ibiddi keessaa balali’utti darbatamne, Waaqni nu isa tajaajillu sun nu oolchuu danda’a; harka keetii illee nu baasuu danda’a. ¹⁸ Yaa Mootii, yoo inni nu baasuu baate iyyuu nu

waaqota kee akka hin tajaajille yookaan fakkii warqee ati dhaabde sanaaf akka hin sagadne akka beektu barbaanna.”

¹⁹ Kana irratti Nebukadnezar akka malee aaree fuulli isaa Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagootti geeddarama. Akka ibiddi boollaa sunis hamma durii caalaa harka torba ho’ee finiinu ajaje; ²⁰ akka isaan Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo hidhanii boolla ibiddi keessaa boba’u sanatti darbataniif loltoota isaa keessaa jajjaboo tokko tokko ajaje. ²¹ Kanaafuu namoonni kunneen akkuma wandaboo isaanii, fiddoo isaanii, marata isaanii kan mataatii fi uffata biraas uffatanitti hidhamanii boolla ibiddi keessaa balali’u sanatti darbataman. ²² Ajajni mootichaa akka malee ariifachiisaa ture; sababii ibiddi boollaa sun akka malee boba’aa tureef arrabni ibidda sanaa loltoota Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo geessan sana fixe; ²³ namoonni sadan kunneenis jabeeffamanii hidhamanii boolla ibiddi keessaa balali’u sana keessatti kufan.

²⁴ Nebukadnezar Mootichi dinqisiifachuudhaan utaalee ka’ee, “Namoonni nu hiinee ibiddatti darbanne sadii hin turree?” jedhee gorsitoota isaa gaafate.

Isaanis, “Yaa Mootii, kun dhuguma” jedhanii deebisan.

²⁵ Innis, “Ilaa! Ani namoota ibidda keessa deddeebi’an afur nan arga; isaanis hin hidhamne; hin miidhamnes; inni afuraffaan immoo ilma waaqotaa fakkaata” jedheen.

²⁶ Nebukadnezaris gara afaan boolla ibiddi keessaa boba’utti dhi’aatee sagalee guddaadhaan, “Yaa Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo,

tajaajiltoota Waaqa Waan Hundaa Olee, kottaa ba'aa! As kottaa" jedhe.

Akkasiin Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoon ibidda keessaa ba'an; ²⁷ ilmaan moototaa, muudamoonni, bulchitoonnii fi gorsitoonni mootii naannoo isaaniitti walitti qabaman. Isaanis akka ibiddi sun dhagna jaraa hin miidhin yookaan akka rifeensa mataa isaanii keessaa tokko iyyuu hin gubatin ni argan; wandaboon isaanii iyyuu homaa hin taane; fooliin ibiddaas isaan irra hin turre.

²⁸ Kana irratti Nebukadnezar akkana jedhe; "Waaqa Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo isa ergamaa isaa ergee tajaajiltoota isaa baraa-reef galanni haa ta'u! Isaan isa amanatanii ajaja mootii didanii akka Waaqa isaanii malee waqota biraa hin tajaajille yookaan hin waqeffanne lubbuu isaanii dabarsanii kennaniiru. ²⁹ Kanaafuu Waaqni akkasitti nama oolchu kan biraa Waaqa hin jirreef, ani akka uummanni saba kamii iyyuu yookaan afaan kamii iyyuu yoo Waaqa Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo irratti waan hamaa dubbate kukkutamu, akka manni isaas tuullaa waan diigamee ta'u labseera."

³⁰ Ergasii mootichi Shaadraak, Meeshakii fi Abdanaagoo kutaa biyyaa Baabilon irratti muude.

4

Nebukadnezar Abjuudhaan Muka Tokko Arge

¹ Nebukadnezar Mooticha irraa,

Sabootaa fi namoota afaan garaa garaa dubbatan kanneen guutummaa addunyaa irra jiraatan hundaaf:

Nagaan isiniif haa baay'atu!

² Mallattoowwanii fi hojiiwwan dinqii kanneen Waaqni Waan Hundaa Olee naaf godhe isinitti himuun na gammachiisa.

³ Mallattoowwan isaa akkam gurguddaa dha; dinqiin isaas akkam jabaa dha!

Mootummaan isaa mootummaa bara baraa ti; bulchiinsi isaas dhalootaa hamma dhalootaatti jabaatee dhaabata.

⁴ Ani Nebukadnezar natti tolee masaraa mootummaa koottis qananiidhaan mana koo nan jiraadhan ture. ⁵ Ani abjuu na sodaachise tokko nan arge. Utuu ani siree koo irra ciisee jiruu fakkii fi mul'anni qalbii koo keessa darbu na sodaachise. ⁶ Kanaafuu ani akka isaan abjuu sana naa hiikaniif akka ogeeyyiin Baabylon hundi fuula koo duratti dhi'eeffaman nan ajaje. ⁷ Yommuu tolchitoonni, mortoonni, warri urjii ilaalanii fi waa himtoonni dhufanitti abjuu sana isaanitti nan hime; isaan garuu naaf hiikuu hin dandeenye. ⁸ Dhuma irratti Daani'el fuula duratti dhi'aate; anis abjuu sana isatti nan hime. Inni Beelxishaazaari jedhamee maqaa waaqa kootiin waamama; hafuurri waaqota qulqulluu isa keessa ture.

⁹ Anis akkanan jedhe; "Yaa Beelxishaazaari, hangafa tolchitootaa, ani akka hafuurri waaqota qulqulluu si keessa jiru nan beeka; icciitiin kam iyyuu sitti hin ulfaatu. Abjuun ani arge kana; hiikkaa isaa natti himi. ¹⁰ Mul'anni

utuun siree koo irra ciisee jiruu arge isa kanaa dha: Ani nan ilaale; mukni tokko fuula koo dura walakkaa lafaa dhaabatee ture. Dheerinni isaas guddaa ture. ¹¹ Mukni sun akka malee guddatee jabaate; fiixeen isaas samii tuqe; hamma daarii lafaattis ni mul'ata ture. ¹² Baalli isaa bareedaa, iji isaa akka malee baay'ee ture; mukicha irras nyaata waan hundaaf ta'utu ture. Bineensonni gaaddisa isaa jala boqotu; simbirroon samiis dameellee isaa irra jiraatu; lubbuu qabeeyyiin hundinuus isa irraa nyaatu ture.

¹³ “Ani mul'ata utuun siree koo irra ciisee jiruu arge sana keessatti nan ilaale; fuula koo duras ergamaa qulqulluu samiidhaa gad bu'aa jiru tokkotu ture. ¹⁴ Innis sagalee guddaadhaan akkana jedhe: ‘Mukicha muraa; dameewwan isaa cicciraa; baala isaa harcaasaa; ija isaa bittinneessaa. Bineensonni isa jalaa, simbirroonnis dameewwan isaa irraa haa baqatani. ¹⁵ Gufuu fi hiddi isaa garuu sibiilaa fi naasiidhaan hidhamee lafa keessa, marga dirree keessa haa turu.

“ ‘Inni fixeensa samiitiin haa jiidhu; biqiltuu keessas bineensota wajjin haa jiraatu. ¹⁶ Qalbiin isaas qalbii namaa irraa geed-daramee qalbiin horii isaaf haa kennamu; kunis hamma waggaan torba darbutti haa ta’u.

¹⁷ “ ‘Akka namni lubbuun jiraatu hundinuu akka Waaqni Waan Hundaa Olee mootumoota namootaa irratti bulchaa ta’ee fi akka inni abbaa barbaadeef isaan kennee nama namoota hundaa gad ta’e isaanitti

muudu beekaniif ergatamtoonni murtii lab-sanii qulqulloonni murtoo lallaban.'

¹⁸ "Abjuun ani Nebukadnezar mootiin arge kanaa dha. Egaa yaa Beelxishaazaari waan namoota mootummaa kootii qaqqaroo keessaa tokko iyyuu naa hiikuu hin dandeenyeef abjuun sun maal akka ta'e natti himi. Ati garuu sababii hafuurri waaqota qulqulluu si keessa jiruuf ni dandeessa."

Daani'el Abjuu Hiikuu Isaa

¹⁹ Ergasii Daani'el inni Beelxishaazaari jedhamu sun yeroodhaaf akka malee jeeqamee yaadni isaas isa rifachiise. Kanaafuu mootichi, "Yaa Beelxishaazaar, abjuun kun yookaan hiikkaan isaa si hin rifachiisin" jedhe.

Beelxishaazaaris akkana jedhee deebise; "Yaa gooftaa koo abjuun kun warra si jibbaniif, hiikkaan isaa immoo diinota keetiif haa ta'u! ²⁰ Mukni ati argite kan akka malee guddatee fi cimaan, kan fiixeen isaa samii tugee hamma daarii lafaatti mul'atu, ²¹ kan baalli isaa bareedu, kan ija baay'ee qabu, kan iji isaa waan hundaaf nyaata ta'u, kan bineensotaaf gaaddisa, kan damee isaa irratti simbirroonni samii mandhee ijaarratan, ²² yaa Mootii, mukni sun si'i! Ati guddaa fi jabaa taateerta; guddinni kee hamma samii ga'utti ol ba'ee bulchiinsi kees hamma daarii lafaatti bal'ata.

²³ "Yaa Mootii, ati ergamaa qulqulluu tokko utuu inni, 'Mukicha muraa balleessaa; gufuu fi hidda isaa garuu sibiilaa fi naasiidhaan

hidhaatii lafa keessatti marga dirree irratti dhiisaa; inni fixeensa samiitiin haa jiidhu; akka bineensota bosonaatti haa jiraatu; waggaa torbas isa haa darbu' jechaa samiidhaa bu'u argite.

²⁴ “Yaa Mootii hiikkaan isaa kana; labsiin Waaqni Waan Hundaa Olee gooftaa koo irratti baases kana: ²⁵ Ati saba keessaa ari'amtee bineensota bosonaa wajjin jiraatta; akka loonii marga nyaatta; fixeensa samiitiinis ni jiita. Ati hamma akka Waaqni Waan Hundaa Olee mootummoota namootaa irratti bulchaa ta'ee fi akka inni mootummoota kanas abbaa barbaadeef kennuu danda'u beektutti waggaa torba si darba. ²⁶ Ajajni akka gufuun muka sanaa hidda isaa wajjin hafuuf kenname sunis akka mootummaan kee yeroo ati ol aantummaan kan samii ta'e beektutti siif deebifamu argisiisa. ²⁷ Kanaafuu yaa Mootii, gorsa koo fudhadhu: Waan qajeelaa hojjechuudhaan cubbuu kee of irraa haqi; hammina kees cunqurfamtootaaf garaa laafuudhaan of irraa balleessi; yoos barri jireenya keetii ni dheerataa.”

Abjuun Fiixaan Ba'uu Isaa

²⁸ Kun hundi Nebukadnezar Mooticha irra ga'e. ²⁹ Ji'a kudha lama booddee mootichi utuu gubbaa masaraa mootummaa Baabilon irra asii fi achi deddeebi'aa jiruu, ³⁰ “Kun Baabilon guddittii ani akka isheen mana jireenya mootii taatuuf ulfina maqaa kootiif jedhee humna koo jabaadhaan ijaare sanaa mitii?” jedhe.

³¹ Utuu inni dubbii isaa afaanii hin fixatin sagaleen akkana jedhu tokko samiidhaa dhufe; “Yaa Nebukadnezar Mooticha, wanni sirratti labsame kana: Aangoon mootummaa keetii sirraa fudhatameera. ³² Ati uummata keessaa ari’amtee bineensota bosonaa wajjin jiraatta. Akka looniis marga nyaatta. Hamma ati akka Waaqni Waan Hundaa Olee mootum-moota namootaa irratti Gooftaa ta’ee fi akka inni mootummoota sana abbaa fedheef kennu beektutti waggaan torba si darba.”

³³ Yommusuma wanni waa’ee Nebukadnezar dubbatame sun ni raawwatame. Innis uummata keessaa ari’amee akka loonii marga nyaate. Inni hamma rifeensi isaa akka baallee risaa guddatee qeensi isaa akka qeensa allaattii fakkaatutti dhagni isaa fixeensa samiitiin jiidhe.

³⁴ Dhuma yeroon sanaatti, ani Nebukadnezar gara samii ol nan ilaale; galbiin koos naa deebi’e. Anis Waaqa Waan Hundaa Olee nan galateeffadhe; isa bara baraan jiraatus nan jajadhe; ulfinas nan kenneef.

Bulchiinsi isaa bulchiinsa bara baraa ti;
mootummaan isaas dhalootaa hamma
dhalootaatti itti fufee dhaabata.

³⁵ Uummanni lafaa hundi
wayittuu hin hedaman.

Inni humnoota samii irratti,
namoota lafaa irrattis,
waanuma fedhe hojjeta.

Namni harka isaa dhowwuu yookaan “Ati
maal hojjechaa jirta?” jedhee

isa gaafachuu danda'u tokko iyyuu hin jiru.

³⁶ Akkuma qalbiin koo naaf deebi'eenis, ulfina mootummaa kootiitiif ulfinnii fi miidhaginni koo yommusuma naaf deebi'an. Gorsitoonnii fi qondaaltonni koo na barbaadan; anis teessoo kootti deebifamee kan durii caalaas guddaa nan ta'e. ³⁷ Sababii wanni inni hojjetu hundi dhugaa, karaan isaa hundinuus qajeelaa ta'eef ani Nebukadnezar, Mooticha samii sana nan jajadha; isa nan leellisa; ulfinas nan kennaaf. Inni warra of tuulan gad deebisuu danda'aatii.

5

Katabbii Keenyan Manaa Irraa

¹ Beelshaazaar mootichi qondaaltota isaa kuma tokkoof dhangaa guddaa qopheessee fuula isaanii duratti daadhii wayinii dhuge. ² Beelshaazaar is utuu daadhii wayinii dhugaa jiruu akka innii fi qondaaltonni isaa, niitonii fi saajjatoowwan isaa ittiin dhuganiif akka isaan xoofoo warqetii fi meetii kan abbaan isaa Nebukadnezar mana qulqullummaa Yerusaalemii fide sana fidan ajaje. ³ Kanaafuu isaan xoofoo warqee kan mana qulqullummaa Waaqaa kan Yerusaalemii fudhataman sana fidan; mootichi, qondaaltonni, niitonii fi saajjatoowwan isaa ittiin dhugan. ⁴ Isaan utuma daadhii wayinii sana dhugaa jiranuu, waaqota warqetii fi meetii, kan naasiitii fi sibiilaa, kan mukaatii fi dhagaa galateeffatan.

⁵ Akkuma tasaa qubni harka namaa mul'atee keenyan manaa kan masaraa mootii keessa baattuu ibsaa bira jiru irratti barreesse. Mootichis harka sana utuu inni barreessuu arge. ⁶ Fuulli mootichaa ni geeddaramée; innis sodaadhaan guutamee jilbii isaa hollatee waldha'e; miilli isaas ni laafe.

⁷ Mootichis sagalee isaa ol fuudhee akka mortoota, warra urjii ilaalanii fi ilaaltota ol isaaf galchan ajaje. Ogeeyyii Baabiloniinis akkana jedhe; "Nama katabbii kana dubbisee hiikkaa isaa natti himu kamitti iyyuu uffanni diimaan dhiilgeen uffifamee morma isaatti faayi warqee ni kaa'amaaf; mootummaa koo keessattis bulchaa ol aanaa sadaffaa ta'a."

⁸ Ergasiis ogeeyyiin mootichaa hundi ol seenan; isaan keessaa garuu namni katabbii sana dubbisuu yookaan hiikkaa isaa mootichatti himuu danda'u tokko iyyuu hin argamne. ⁹ Kana irratti Beelshaazaar mootichi kan duraa caalaa sodaatee fuulli isaa geeddaramée; qondaaltonni isaas waan godhan wallaalan.

¹⁰ Mootittiinis waca mootichaatii fi qondaaltota isaa dhageessee galma cidha sanaa ol seente. Isheenis akkana jette; "Yaa mootii, bara baraan jiraadhu! Hin rifatin; fuulli kees hin geeddaramin! ¹¹ Mootummaa kee keessa namichi hafuurri waaqota qulqullootaa keessa jiru tokko jira. Namichi kun bara abbaa keetii keessa nama hubannaa, beekumsaa fi ogummaa akkuma waaqotaa qabu ta'ee argame. Abbaan kee Nebukadnezar Mootichi, itti gaafatamaa tolchitootaa, mortootaa, kan warra ur-

jii ilaalaniitii fi ilaaltotaa godhee isa muudee ture. ¹² Daani'el namichi mootichi Beelx-ishaazaari jedhee waamu kun nama hafuurri gaariin, beekumsii fi hubannaan keessa jiru ta'ee argame; innis abjuu, hibboo fi rakkoo hiikuuf dandeettii addaa qaba ture. Daani'elin waami; innis hiikkaa katabbii kanaa sitti himaatii.”

¹³ Kanaafuu Daani'el fuula mootichaa duratti dhi'eeffame; mootichis akkana jedheen; “Warra abbaan koo mootichi booji'ee Yihuudaadhaa fide keessaa kan Daani'el jedhamu si'ii? ¹⁴ Ani akka hafuurri waaqotaa si keessa jiruu fi akka ati hubannaa, beekumsaa fi ogummaa addaa qabdu dhaga'eera. ¹⁵ Ogeeyyiinii fi mortoonna akka katabbii kana dubbisanii hiikkaa isaa natti himaniif fuula koo duratti fidamanii turan; isaan garuu ibsuu hin dandeenye. ¹⁶ Ani akka ati hiikkaa kennitee rakkoofis fala kennuu dandeessu dhaga'eera. Yoo ati katabbii kana dubbiftee hiikkaa isaa natti himuu dandeesse, uffata diimaa dhiilgeetu sitti uffifama; faayi warqees morma keetti siif kaa'ama; mootummaa koo keessattis bulchaa ol aanaa sadaffaa taata.”

¹⁷ Kana irratti Daani'el deebisee mootichaan akkana jedhe; “Kennaan kee sumaa haa hafu; badhaasni kee immoo nama biraatiif haa kennamu. Ta'u iyyuu ani katabbicha dubbisee hiikkaa isaa mootichatti nan hima.

¹⁸ “Yaa mootii, Waaqni Waan Hundaa Oliy abbaa kee Nebukadnezaariif surraa fi guddina, ulfinaa fi kabaja kenne. ¹⁹ Sababii ol aantummaa inni isaaf kenneef saboonnii fi mootummoonni hundi, namoonni afaan garaa garaa dubbatan ni hollataniif; isa sodaatanis. Mootichis warra

ajjeesuu barbaade ni ajjeesa; warra oolchuu barbaade ni oolcha, kan muuduu barbaade ni muuda, kan salphisuu barbaades ni salphisature. ²⁰ Gaafa garaan isaa of tuulee mataa jabaatetti garuu inni teessoo isaa irraa kaafamee ulfinni isaas isa irraa fudhatame. ²¹ Inni uum-mata keessaa ari'amee qalbiin horii kennameef; harroota diidaa wajjin jiraatee akka loonii marga nyaate; inni hamma akka Waaqni Waan Hundaa Olee mootummoota namootaa irratti bulchaa ta'ee fi akka inni abbaa fedhe isaan irratti muudu beekutti dhagni isaa fixeensa samiitiin jiidhe.

²² “Yaa Beelshaazaar, ati ilmi isaa utuma waan kana hunda beektuu mataa kee gad hin qabanne. ²³ Qooda kanaa ati Gooftaa samii irratti mataa ol qabatte. Ati xofoowwan mana qulqullummaa isaatii fichisiiftee atii fi qondaaltonni kee, niitonnii fi sajjatoowwan kee isaan keessaa dhugdan. Ati waaqota meetii, warqee, naasii, sibiilaa, mukaatii fi kan dhagaa kanneen arguu yookaan dhaga'uu yookaan hubachuu hin dandeenye jajatte. Waaqa lubbuu keetii fi karaa kee hunda harka isaatti qabatee jiru garuu hin ulfeessine. ²⁴ Kanaafuu inni harka katabbii sana barreesse erge.

²⁵ “Katabbiin barreeffamee tures kana:
Maanee, Maanee, Teeqeel, Faares.

²⁶ “Hiikkaan isaas kana:

“*Maanee* jechuun Waaqni bara kee murteessee gara dhumaatti fide jechuu dha.

²⁷ “*Teeqeel* jechuun ati madaalliidhaan madaalamtee salphattee argamte jechuu dha.

28 “*Faares* jechuun mootummaan kee goodamee namoota Meedeetii fi Faaresiitiif kenname jechuu dha.”

29 Ergasii ajaja Beelshaazaariin Daani'elitti uffata diimaa dhiilgee uffisan; morma isaattis faaya warqee kaa'aniif; mootummaa sana irrattis bulchaa ol aanaa sadaffaa ta'ee muudame.

30 Halkanuma sana Beelshaazaar mootiin Baabilonotaa ajjeefame; 31 Daariyoos namichi Meedee umurii isaa jaatamii lammaffaatti mootummaa sana fudhate.

6

Daani'el Boolla Leencaa Buufame

1 Daariyoos akka isaan guutummaa mootummaa isaa keessatti bulchitoota ta'aniif ilmaan moototaa 120 muuduu barbaade; 2 innis isaan irratti bulchitoota ol aantota sadii muude; isaan keessaas tokko Daani'el ture. Akka mooticha irra rakkinni hin geenyeefis ilmaan moototaa kunneen bulchitoota ol aantota sadan jalatti bulu. 3 Mootichi sababii Daani'el ilmaan moototaatii fi bulchitoota ol aantota kaan caalaa dandeettii addaa qabuuf isa jaallatee guutummaa mootummaa irratti isa muuduu barbaade. 4 Sababii kanaaf bulchitoonni ol aantonnii fi ilmaan moototaa waan hojii mootummaa ilaaluun Daani'elin himachuuf karaa barbaadan; garuu akkas gochuu hin dandeenye. Daani'el amanaama, of eeggataa fi nama mudaa hin qabne waan ta'eef isaan isa irratti dogoggora tokko iyyuu argachuu hin dandeenye. 5 Dhuma irrattis namoonni kunneen, “Yoo waan seera Waaqa isaatiin wal qabatu ta'e malee waan ittiin

namicha Daani'el jedhamu kana himannu tokko iyyuu hin argannu" jedhan.

⁶ Kanaafuu bulchitoonni ol aantonnii fi ilmaan moototaa tokkummaadhaan mooticha bira dhaqanii akkana jedhan; "Yaa Daariyoos mooticha, bara baraan jiraadhu!" ⁷ Yaa mootii, akka namni hamma bultii soddomaatti si malee Waaqa yookaan nama kam iyyuu kadhatu kam iyyuu boolla leencaatti darbatamu, akka mootichi labsii baasee ajajni isaas cimuu bulchitoonni mootummaa, muudamoonni, ilmaan moototaa, gorsitoonni fi qondaaltonni hundi walii galaniiru. ⁸ Yaa mootii, labsii baasi, akka seera Meedee fi Faares kan hin geeddaramne sanaas mallatteessi." ⁹ Kanaafuu Daariyoos mootichi labsii sana barreessee baase.

¹⁰ Daani'elis yommuu akka labsiin sun ba'e beeketti kutaa mana isaa kan foddaan isaa gara Yerusaalemitti garagalutti ol ba'e. Innis akkuma yeroo kaan godhu guyyaatti yeroo sadii jilbeenfatee Waaqa isaa kadhate, galatas galcheef. ¹¹ Namoonni kunneen gareedhaan dhaqanii Daani'elii kadhatuu fi Waaqa isaa gargaarsa gaafatuu argatan. ¹² Kanaafuu isaan gara mootichaa dhaqanii, "Yaa mootii, ati akka namni guyyoota soddoman kana keessa si malee Waaqa yookaan nama tokko iyyuu kadhatu kam iyyuu boolla leencaatti darbatamu labsii hin baafnee?" jedhanii waa'ee labsii inni baase sanaa isa gaafatan.

Mootichis, "Seerri sun seera akkuma seera Meedetii fi Faares kan hin geeddaramnee dha" jedhee deebise.

¹³ Isaan mootichaan, “Yaa mootii, warra Yi-huudaadhaa booji’aman keessaa Daani’el siifis seera ati baaftteefis xiyyeeffannaa hin kennu. Inni ammas guyyaatti yeroo sadii Waaqa isaa kadhata” jedhan. ¹⁴ Mootichi yommuu waan kana dhaga’etti akka malee gadde; Daani’elin baasuufis murteeffatee hamma biiftuun lixxutti waan danda’ame hunda godhe.

¹⁵ Ergasii jarri gareedhaan mootichatti dhi’aatanii, “Yaa mootii, akka seera Meedeetii fi Faares akka seerri mootiin tokko baase yookaan ajajni inni kenne geeddaramuu hin dandeenye beeki” jedhaniin.

¹⁶ Kanaafuu mootichi ajaja kenne; isaanis Daani’elin fidanii boolla leencaatti darbatan. Mootichis Daani’eliin, “Waaqni kee kan ati yeroo hunda isa tajaajiltu si haa baraaru!” jedhe.

¹⁷ Dhagaanis fidamee afaan boolla leencaa sanatti qadaadame; mootichis akka wanni Daani’el irratti murtaa’e sun hin geeddaramne chaappaa mallattoo qubeelaa isaatii fi kan qubeelaa qondaaltota isaa irratti chaappesse.

¹⁸ Ergasiis mootichi gara masaraa mootummaa isaatti deebi’ee halkan guutuu utuu waa hin nyaatinii fi gammachuu hin argatin hirriba malee bule.

¹⁹ Barii barraaqaanis mootichi ka’ee gara boolla leencaatti ariifate. ²⁰ Innis yommuu boolla sanatti dhi’aatetti sagalee guddaadhaan, “Yaa Daani’el tajaajilaa Waaqa jiraataa, Waaqni ati yeroo hunda isa tajaajiltu sun leencota irraa si baraaru danda’eeraa?” jedhee Daani’elin waame.

21 Daani'elis deebisee akkana jedhe; “Yaa mootii bara baraan jiraadhu! 22 Waaqni koo ergamaa isaa ergee afaan leencotaa cufe. Sababii ani fuula isaa duratti qulqulluu ta'ee argameef isaan homaa na hin goone. Yaa Mootii ani fuula kee durattis yakka tokko illee hin hojjenneetii.”

23 Mootichis akka malee gammadee akka Daani'el boolla keessaa baafamu ajaje. Daani'elis waan Waaqa isaa amanatee tureef yommuu boollaa ba'etti madaan tokko iyyuu isa irratti hin argamne.

24 Warri sobaan Daani'elin himatanis ajaja mootichaatiin niitotaa fi ijoollee isaanii wajjin fidamanii boolla leencaatti darbataman. Utuu isaan boolla sana keessa lafa hin ga'in leenconni isaan ciccirataniif lafee isaanii hunda caccabsan.

25 Kana irratti Daariyoos Mootichi uummata, sabootaa fi namoota guutummaa biyyattii keessatti afaan garaa garaa dubbatan hundatti akkana jedhee barreesse:

“Nagaan isiniif haa baay'atu!

26 “Ani akka namni kutaa mootummaa kootii hunda keessatti Waaqa Daani'el sodaatuu fi akka ulfina isaaf kennu labsii kana baaseera.

“Inni Waaqa jiraataa,

kan bara baraan jiraatuu dha;

mootummaan isaa hin badu;

bulchiinsi isaas dhuma hin qabu.

27 Inni ni baraara; ni oolchas;

samii keessaa fi lafa irratti

mallattoowwanii fi dinqiiwwan hojjeta.

Inni Daani'elin,

afaan leencotaatii baaseera.”

28 Kanaafuu bara Daariyoosii fi bara mootummaa Qiros namicha Faares sanaa keessa Daani'elitti jireenyi ni tole.

7

Abjuu Daani'el Waa'ee Bineensota Afranii Arge

¹ Bara Beelshaazaar mootii Baabilon keessa waggaa tokkoffaatti Daani'el utuu siree isaa irra ciisee jiruu abjuu fi mul'ata arge. Abjuu sanas barreessee waan arges ibse.

² Daani'el akkana jedhe; “Ani halkan sana mul'ata koo keessatti nan ilaale; kunoo qilleensonni samii afran fuula koo duratti galaana guddaa raasaa turan. ³ Bineensonni gurguddaan tokkoon tokkoon isaanii wal hin fakkaanne afur galaana sana keessaa ol ba'an.

⁴ “Inni jalqabaa leenca fakkaata ture; qoochoowwan risaa qaba ture. Anis hamma qoochoowwan isaa irraa bubuqqa'anitti nan ilaale; innis lafaa ol qabamee akkuma namaa miilla lamaan dhaabate; qalbiin namaas ni kennameef.

⁵ “Kunoo bineensi lammaffaan amaaketa fakkaatu fuula koo dura ture. Innis cinaacha isaa tokkoon ol jedhee ture; afaan isaa keessatti ilkaan isaa gidduutti lafee cinaachaa sadii qabatee ture. Bineensa sanaanis, ‘Ka'iitii hamma quuftutti foon nyaadhu!’ jedhan.

⁶ “Ergasii ani nan ilaale; fuula koo duras bineensa biraa kan qeerransa fakkaatuttu ture. Dugda isaa irras qoochoo akka qoochoo simbirroo afurtu ture. Bineensi kun mataa afur qaba ture; akka bulchuufis aangoon isaa kenname.

7 “Ergasiis ani halkan keessa mul’ata nan arge; kunoo fuula koo dura bineensa afuraffaa akka malee jabaa, sodaachisaa nama rifachiisu tokkotu ture. Innis ilkaan sibiilaa dheeraa qaba ture; innis waan qabate caccabsee nyaatee kan hafe immoo miilla isaa jalatti dhidhiita ture. Bineensi kun bineensota duraan turaniin adda ta’ee gaanfa kudhan qaba ture.

8 “Utuu ani waa’ee gaanfawwan sanaa yaadaa jiruu gaanfi xinnaan isaan gidduudhaa ba’e biraa tokko fuula koo duratti mul’ate; gaanfawwan jalqabaa keessaa sadan isaanii fuula isaa duratti bubuqqa’an. Gaanfi kunis ija ija namaa fakkaatuu fi afaan of tuulummaadhaan dubbatu qaba ture.

9 “Utuma ani ilaaluu,
 “Teessoowwan iddoo iddoo isaanii kaa’aman;
 Inni Bara Durii teessoo isaa irra taa’e.
 Uffanni Isaa adii akka cabbii ture;
 rifeensi mataa isaa qulqulluu akka suufii ture.
 Teessoon Isaa akka arraba ibiddaa,
 geengoowwan isaa hundinuus
 akka ibidda boba’aa jiruu turan.

10 Lagni ibiddaa tokko
 fuula isaa duraa ni yaa’a ture.
 Kumni kumaatamni irratti isa tajaajilu turan;
 kumni kudhan kan yeroo kuma kudhan
 baay’atan
 fuula isaa dura dhaabataniit turan.
 Dhaddachi taa’amee ture;
 kitaabonnis banamanii turan.

11 “Ani sababii dubbii of tuulummaa gaanfi sun dubbachaa jiruutiif ilaaluu koo ittan fufe.

Anis amma illee ittuma fufee hamma bineensi sun qalamee dhagni isaa barbadaa'ee ibidda boba'utti darbatamutti nan ilaale. ¹² Bineensota kaan irraa immoo aangoon isaanii ni fudhatame; garuu akka isaan yeroof jiraatan ni eeyya-mameef.

¹³ "Anis mul'ata halkaniitiin nan ilaale; kunoo fuula koo dura ilma namaa kan fakkaatu tokkotu duumessa samiitiin dhufaa ture. Innis gara Isa Bara Duriitti dhufe; fuula isaa durattis isa dhi'eessan. ¹⁴ Isaafis taayitaan, ulfinnii fi mootummaan ni kenname; uummanni hundi, sa-boonnii fi namoonni afaan garaa garaa dubbatanis isa waageffatan. Bulchiinsi isaa bulchiinsa bara baraa kan hin dabarree dha; mootummaan isaas kan gonkumaa hin badnee dha.

Hiikkaa Abjuu Sanaa

¹⁵ "Ani Daani'el hafuura kootiin nan jeeqame; mul'anni ani arges akka malee na sodaachise.

¹⁶ Anis warra achi dhadhaabachaa turan keessaa isa tokkotti dhi'aadhee hiikkaa dhugaa kan waan kana hundaa nan gaafadhe.

"Kanaafuu inni natti himee akkana jedhee hiikkaa waan kanaa anaaf ibse: ¹⁷ 'Bineensonni gurguddaan afran mootota afran ka'anii lafa irratti mo'anii dha. ¹⁸ Garuu qulqulloonni Waaqa Waan Hundaa Olee mootummaa sana ni fudhatu; bara baraanis ni fudhatu; eeyyee, bara baraa hamma bara baraatti ni dhaalu.'

¹⁹ "Ergasiis ani hiikkaa dhugaa kan bineensa afuraffaa isa bineensota kaan irraa adda ta'ee ilkaan sibiilaatii fi qeensa naasii qabu kan akka malee sodaachisaa ta'e kan waan qabate nyaatuu fi waan hafe immoo miilla

isaa jalatti dhidhiitu sanaa beekuu nan barbaade. ²⁰ Akkasumas waa'ee gaanfawwan kurnan mataa isaa irra jiraniitii fi gaanfa ba'e inni biraa kan isaan kaan fuula isaa duratti kufanii, isa hunda isaanii caalu kan ijaa fi afaan ittiin of jajaa dubbatu qabu sanaa beekuu nan barbaade.

²¹ Gaanfi kunis utuma ani arguu qulqulloota irratti waraana labsee isaan mo'achaa ture; ²² kunis hamma Inni Bara Durii dhufee qulqulloota Waaqa Waan Hundaa Oliitiif murutti ture; yeroon itti qulqulloonni mootummaa dhaalanis ni dhufe.

²³ "Innis akkana naan jedhe: 'Bineensi afuraffaan sun mootummaa afuraffaa lafa irratti mul'atuu dha. Inni mootummoota kaan hunda irraa adda; guutummaa lafaa barbadeessee gad dhidhiitee daaraa godha. ²⁴ Gaanfawwan kurnan mootota kurnan mootummaa kana keessaa dhufanii dha. Isaan booddees mootiin biraa kan warra duraa irraa adda ta'e tokko ni ka'a; innis mootota sadii of jala galfata. ²⁵ Inni Waaqa Waan Hundaa Olee mormuudhaan qulqulloota isaa cunqursee yeroo murteeffameef seera illee geeddaruuf yaala. Qulqulloonnis bara tokkoof, bara lamaa fi walakkaa baraatiif dabarfamanii harka isaatti ni kennamu.

²⁶ " 'Garuu dhaddachi ni taa'ama; aangoon isaas irraa fudhatamee inni bara baraan guutumaan guutuutti ni barbadeeffama. ²⁷ Ergasiis gooftummaan, humnii fi guddinni mootummootaa guutummaa samii gaditti qulqulloota, Waaqa Waan Hundaa Oliitiif ni kennamu. Mootummaan isaas mootummaa bara baraan itti fuufuu dha; bulchitoonni hundinuu isa waaqeffatu;

ni ajajamuufis.'

²⁸ "Dhumni waan sanaa kana. Ani Daani'el yaada kootiin akka malee nan dhiphadhe; fuulli koo ni geeddarama; ani garuu waan sana garaa kooti qabadheen ture."

8

Mul'ata Daani'el Arge

¹ Bara Beelshaazaar mootichaa keessa waggaa sadaffaatti, ani Daani'el, mul'ata duraan natti mul'ate sana booddee mul'ata tokko nan arge.

² Anis mul'ata koo keessatti gamoo Suusaa kan kutaa biyyaa Eelaam keessattan of arge. Ani mul'ata sana keessatti Laga Uulayi biran ture.

³ Anis ija ol fudhadhee korbeessa hoolaa gaanfa lama qabu utuu laga cina dhaabatu nan arge; gaanfi isaas dheeraa ture. Gaanfa isaa keessaa inni tokko isa kaan irra dheerata; ergasii garuu ni guddate.

⁴ Ani utuu korbeessi hoolaa sun gara lixa biiftuutti, gara kaabaa fi gara kibbaatti jifatuu nan arge; horiin fuula isaa dura dhaabachuu danda'e tokko iyyuu hin turre; kan humna isaa jalaa baasuu danda'u tokko iyyuu hin turre. Inni waanuma barbaade hojjetee guddaa ta'e.

⁵ Utuma ani waan kana yaadaa jiruu korbeessi re'ee kan ija isaa lamaan gidduudhaa gaanfa qabu tokko utuu lafa hin tuqin guutummaa lafaa qaxxaamuraa akkuma tasaa lixa biiftuutii dhufe.

⁶ Innis gara korbeessa hoolaa kan gaanfa lama qabu kan ani utuu inni laga cina dhaabatuu arge sanaa dhufee aarii guddaadhaan isa jifate. ⁷ Ani

utuu inni akka malee aaree isa dha'ee gaanfa isaa lamaanis isa irraa caccabsuu nan arge. Hoolaan sun of irraa isa dhowwuuf humna hin qabu ture; re'een sun lafaan isa dha'ee of jalatti dhidhiite; hoolaa sanas humna isaa jalaa baasuu kan danda'u tokko iyyuu hin turre. ⁸ Re'een sunis akka malee guddate; garuu yeroo humni isaa jabaatetti gaanfi isaa guddichi isa irraa cabe; qooda isaas gaanfawwan afur guddatanii gara bubbeewwan samii afraniitti ba'an.

⁹ Afran isaanii keessaa isa tokko keessaa gaanfi biraa ba'e; innis xinnaa fakkaatee ergasii garuu humnaan jabaatee gara kibbaa, gara lixa biiftuutii fi Biyya Bareedduu sanaatti guddate. ¹⁰ Gaafni sunis hamma raayyaa samiiwwanii qaqqabee raayyaa urjiiwwanii keessaa tokko tokko lafatti gad darbatee of jalatti dhidhiitutti guddate. ¹¹ Akka waan ajajaa loltoota Waaqaatiin wal qixxaateettis mataa ol qabate; aarsaa guyyaa guyyaa illee isa irraa fudhate; iddoon isaa qulqulluunis gad darbatame. ¹² Sababii cubbuutiif raayyaan qulqullootaatii fi aarsaan guyyaa guyyaan dhi'eeffamu dabarfamanii isaaf kennaman. Inni waan hojjetu hunda keessatti ni milkaa'e; dhugaanis lafatti gatame.

¹³ Anis utuu qulqullichi dubbatuu nan dhaga'e; qulqulluun kaan, "Mul'anni waa'ee aarsaa guyyaa guyyaa, kan cubbuu badiisa fiduu, kan iddoo qulqulluutii fi raayyaawwan akka miilla jalatti dhidhiitamaniif dabarfamanii kennaman sanaa yoomi raawwata?" jedheen.

¹⁴ Innis, "Wanni sun galgalaa fi ganama 2,300 fudhata; ergasii iddoon qulqulluun deebi'ee ni

qulqulleeffama” naan jedhe.

Hiikkaa Mul'ata sanaa

¹⁵ Utuma ani Daani'el mul'ata sana argee hiikkaa isaa hubachuuf yaalaa jiruu inni nama fakkaatu tokko fuula koo dura dhaabate. ¹⁶ Anis sagalee nama tokkoo kan “Yaa Gabri'eel, hiikkaa mul'ata sanaa nama kanatti himi” jedhu tokko Uulayi nan dhaga'e.

¹⁷ Akkuma inni iddoo ani dhaabachaa ture dhufeen ani rifadheen addaan lafatti gombifame. Innis, “Yaa ilma namaa, akka mul'anni sun waa'ee bara dhumaa argisiisu hubadhu” naan jedhe.

¹⁸ Yeroo inni natti dubbachaa turettis, ani addaan lafatti gombifamee hirriba cimaa keessan ture. Inni garuu na tuqee ol na qabee miilla kootiin na dhaabe.

¹⁹ Innis akkana jedhe; “Ani waan booddee yeroo dheekkamsaatti dhufuuf jiru sitti nan hima; mul'anni sun waan bara dhumaa kan murtaa'e sana keessatti ta'u argisiisaatii.

²⁰ Korbeessi hoolaa kan gaafa lamaa ati argite sun, mootota Meedee fi Faares argisiisa.

²¹ Re'een rifeensa qabu sun mootii Giriik; gaanfi guddaan ija isaa lamaan gidduu immoo mootii jalqabaa ti. ²² Gaanfawwan afran gaanfa cabe tokko iddoo bu'an mootummoota saba isaa keessaa ba'an afran argisiisan; isaan garuu humna akka isaa hin qaban.

²³ “Dhuma bulchiinsa isaaniitti, yeroo fin-ciltoonni akka malee hammaachaa deemanitti mootiin adda jabeessi hibboo hubatu tokko ni ka'a. ²⁴ Innis akka malee jabaa ta'a; garuu

humna isaatiin miti. Inni badiisa suuka-neessaa fida; waan hojjetu hundaan ni milkaa'a. Namoota jajjaboo fi qulqulloota ni balleessa. ²⁵ Inni badhaadhuuf jedhee gowwoomsaa hojjeta; akka nama guddaattis of ilaala. Inni yommuu isaan waan nagaa qaban se'anitti baay'ee isaanii balleessee Mootii moototaattis ni ka'a. Ta'u illee inni ni bada; garuu humna namaatiin miti.

²⁶ "Mul'anni galgalaa fi ganama sitti mul'ifame sunis dhugaa dha; garuu sababii inni waan bara dheeraa booddee ta'uuf jiru argisiisuuf isa cufi."

²⁷ Ani Daani'elis akka malee dadhabee guyyoota baay'ee dhukkubsadheen ciise. Ergasiis ka'ee gara hojii mootichaa nan dhage. Anis mul'atan argee sanaan rifadheen ture; dubbiin isaas naaf hin galle.

9

Kadhannaa Daani'el

¹ Bara Daariyoos ilma Ahashweroos namicha Meedee kan mootummaa Kaldootaa irratti bulchaa taasifame sanaa keessa waggaa tokkoffaatti ² bara mootummaa isaa keessa waggaa tokkoffaatti ani Daani'el dubbii WAAQAYYOO kan Ermiyaas raajichaaf kenname irraa akka Yerusaalem waggaa torbaatamaaf ontee turtu kitaabota qulqulluu irraa nan hubadhe. ³ Kanaafuu ani deebii barbaadee kadhannaa fi waammataan, soomaan, wayyaa gaddaa uffachuudhaa fi daaraa keessa taa'uudhaan gara Waaqayyoo Gooftaatti nan deebi'e.

⁴ Anis WAAQAYYO Waaqa kootti kadhannaa dhi'eessee akkana jedheen cubbuu saba kootii himadhe:

“Yaa Gooftaa, Waaqa guddaa fi akka malee sodaachisaa kan warra si jaallatanii ajaja kee eegan hundaaf kakuu jaalala keetii eegdu, ⁵ nu cubbuu hojjenneerra; balleessineerras. Nu jal'oota turre; fincilleerras; ajajaa fi seera kee irraa garagalleerra. ⁶ Nu tajaajiltoota kee raajota warra maqaa keetiin mootota keenyatti, ilmaan mootota keenyaatti, abbootii keenyaa fi saba lafaa hundatti dubbatan sana hin dhaggeeffanne.

⁷ “Yaa Gooftaa, ati qajeelaa dha; garuu nu namoonni Yihuudaa, sabni Yerusaalemii fi Israa'el kanneen ati sababii amanamummaa dhabuu keenyaatiin biyyoota dhi'oo fi fagoo keessa bittinneessite hundi har'a qaaniidhaan haguugamneerra. ⁸ Yaa WAAQAYYO nuu fi mootonni keenya, ilmaan moototaatii fi abbootiin keenya waan cubbuu sitti hojjenneef qaaniidhaan haguugamneerra. ⁹ Yoo nu isatti fincillee jiraanne iyyuu Waaqni keenya Gooftichi araara qabeessa; dhiifamas namaaf godha; ¹⁰ nu WAAQAYYO Waaqa keenyaaf hin ajajamne yookaan seera isaa kan inni karaa tajaajiltoota isaa raajotaatiin nuuf kenne sana hin eegne. ¹¹ Israa'eloonni hundinuu siif ajajamuu diduudhaan seera kee cabsaniiru; sirraa garagalaniirus.

“Kanaafuu sababii nu cubbuu sitti hojjenneef abaarsaa fi kakuun Seera Musee garbicha Waaqaa sanaa keessatti barreeffame

nurratti dhangala'e. ¹² Ati balaa guddaa nutti fiduudhaan dubbii nuu fi bulchitoota keenya irratti dubbatame sana raawwatteerta. Wannii akka waan Yerusaalem irratti ta'e sanaa takkumaa guutummaa samiitii gaditti ta'ee hin beeku. ¹³ Akkuma Seera Musee keessatti barreeffametti balaan kun hundi nutti dhufeera; ta'u iyyuu nu qalbii jijjiirrannee dhugaa duukaa bu'uudhaan WAAQAYYO Waaqa keenya irraa araara hin barbaanne. ¹⁴ WAAQAYYO balaa nutti fiduu irraa duubatti hin deebine; WAAQAYYO Waaqni keenya waan hojjetu hundaan qajeelaadhaatii; nu garuu isaaf hin ajajamne.

¹⁵ "Egaa amma yaa Waaqa keenya Gooftaa, kan irree jabaadhaan saba kee biyya Gibxi baaftee akka maqaan kee akkuma har'a jiru kana beekamu goote, nu cubbuu hojjenneerra; balleessineerras. ¹⁶ Yaa Gooftaa, akkuma hojii kee qajeelaa sana hundaatti Yerusaalem magaalaa keetii fi gaara kee qulqulluu irraa aarii fi dheekkamsa kee deebisi. Cubbuun keenyaa fi balleessaan abbootii keenyaa namoota naannoo keenya jiraatan hunda biratti akka Yerusaalemii fi sabni kee waan kolfaa ta'an godheera.

¹⁷ "Egaa yaa Waaqa keenya, kadhannaa fi waammata garbicha keetii dhaga'i. Yaa Gooftaa, ulfina keetiif jedhiitii fuula kee gara iddoo kee qulqulluu one sanaatti deebisi. ¹⁸ Yaa Waaqa ko, gurra itti qabii dhaga'i; ija kee banadhuutii badii keenyaa fi magaalaa Maqaan kee ittiin waamame sana ilaali. Nu utuu waa'ee qajeelummaa keenyaatiif hin

ta'in sababii araara kee guddaa sanaatiif si kadhanna. ¹⁹ Yaa Gooftaa dhaggeeffadhu! Yaa Gooftaa dhiifama nuu godhi! Yaa Gooftaa dhaga'iitii waa hojjedhu! Yaa Waaqa ko, sababii magaalaa keetii fi sabni kee Maqaa keetiin waamamuuf ati hin turin."

Torban "Torbaatama"

²⁰ Utuu ani dubbichaa fi kadhachaa, cubbuu kootii fi cubbuu saba koo Israa'el himachaa, tulluu isaa qulqulluufis WAAQAYYO Waaqa koo gaafachaa jiruu, ²¹ utuu ani amma illee kadhanna irra jiruu, Gabri'eel namichi ani mul'ata koo duraa keessatti arge sun, yeroo aarsaa galgalaatti ariitiidhaan barrisaa gara koo dhufe. ²² Innis akkana jedhee na barsiise; akkanas naan jedhe; "Yaa Daani'el ani amma ogummaa fi hubannaa siif kennuuf dhufeera. ²³ Akkuma ati Waaqa kadhachuu jalqabdeen deebiin ani sitti himuuf dhufe kun siif kenname; ati akka malee jaalatamaadhaatii. Kanaafuu ergaa kana qalbeeffadhuutii mul'ata sana hubadhu:

²⁴ "Dogoggora hambisuuf, cubbuu balleessuuf, araara yakkaa buusuuf, qajeelummaa bara baraa fiduuf, mul'ataa fi raajii chaappaadhaan cufuuf, Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e sana dibuuf saba keetii fi magaalattii qulqulluu keetiif 'torban' torbaatamni labsameera.

²⁵ "Waan kana beeki; hubadhus: Gaafa labsiin Yerusaalemin haaromsuu fi deebisanii ijaaruuf labsame kun ba'ee jalqabee hamma Masiihichi, Bulchaan dhufutti 'torban' torbaatamaa fi torban jaatamii lama ta'a. Isheen daandiiwwanii fi dallaa wajjin ni haaromfanti; garuu wanni kun

yeroo rakkinaa keessa ta'a. ²⁶ 'Torban' jaatamii lama booddee Masiihichi ni ajjeefama; wanni tokko iyyuu isaaf hin hafu. Namoonni bulchaa dhufuuf jiru tokkoo magaalaa sanaa fi iddoo qulqulluu ni barbadeessu. Dhumnis akkuma lolaatti dhufa: Waraanni hamma dhumaatti itti fufa; badiisnis labsameera. ²⁷ Bulchaan kunis 'Torban' tokkoof namoota baay'ee wajjin kakuu godhata; walakkaa 'Torban' sanaatti aarsaa fi kennaan akka hafu godha. Innis hamma wanni labsame sun isa irratti dhangala'utti waan xurraa'aa badiisa fidu mana qulqullummaa gubbaa ni dhaaba."

10

Daani'el Mul'ataan Nama Arguu Isaa

¹ Bara Qiirros mooticha Faares keessa waggaa sadaffaatti Daani'el isa Beelxishaazaar jedhame sanatti mul'anni tokko mul'ate. Ergaan isaas dhugaa fi kan waa'ee waraanaa ibsu ture. Hubannaan ergaa sanaas mul'ataan isaaf kenname.

² Yeroo sanatti ani Daani'el torban sadii nan boo'e. ³ Hamma torban sadan sun raawwamanitti ani nyaata filatamaa tokko illee hin nyaanne; fooni yookaan daadhiin wayinii afaan koo hin seenne; dibata tokko illees hin dibanne.

⁴ Bultii digdamii afuraffaa ji'a jalqabaatti ani utuun qarqara laga guddichaa Laga Xegroos irra dhaabadhee jiruu, ⁵ ol ilaalee namicha wayyaa quncee talbaa irraa hojjetame uffatee sabbata warqee Uufaazii qulqulluu mudhii isaatti hidhate tokko fuula koo duratti arge. ⁶ Nafni isaa

akka biiralee, fuulli isaa akka balaqqee, iji isaa akka guca boba'uu, irree fi miilli isaa akka naasii dibamee cululuqee, sagaleen isaa immoo akka sagalee namoota baay'ee ture.

⁷ Namni mul'ata sana arge anuma Daani'el gofa ture; namoonni na wajjin turan hin argine; garuu sodaan guddaan isaan qabatee baqatanii dhokatan. ⁸ Kanaafuu ani mul'ata guddaa kana ilaalaan kophaatti hafe; humna nan dhabe; fuulli koos ni geeddarama; nan laafes. ⁹ Kana irratti ani utuu inni dubbatuu nan dhaga'e; ani akkuman isa dhaga'een adda kootiin lafatti gombifamee hirribni cimaan na qabe.

¹⁰ Ergasii garuu harki tokko na qabee utuu ani holladhuu harkaa fi jilba kootiin na dhaabe. ¹¹ Innis, "Yaa Daani'el, ati kan akka malee jaallatamte dubbii ani sitti himuuf jiru sirriitti qabadhu; ani gara keetti ergameeraatii ol ka'i" jedhe. Anis yommuu inni waan kana naan jedhetti hollachaan ka'ee dhaabadhe.

¹² Ammas akkana naan jedhe; "Yaa Daani'el hin sodaatin. Guyyaa tokkoffaa gaafa ati hubanna argachuu fi fuula Waaqa keetii duratti of xinneessuuf murteessitee jalqabee dubbiin kee dhaga'ameera; anis deebii isaa fidee dhufeera. ¹³ Ergamaan guddichi mootummaa Faares garuu bultii digdamii tokko naan morme. Sababii ani ilma mooticha mootummaa Faares wajjin achitti hafee tureef hangafoota ergamootaa keessaa Miikaa'el na gargaaruuf dhufe. ¹⁴ Ani amma waan gara fuula duraatti saba kee irra ga'uuf

jiru sitti himuuf dhufeera; mul'anni sun waan yeroon isaa amma illee hin ga'in argisiisaatii."

¹⁵ Utuma inni waan kana natti dubbachaa jiruu ani mataa gad qabadhee waanan dubbadhus dhabe. ¹⁶ Ergasii inni nama fakkaatu tokko hidhii koo tuqe; anis afaan banadheen dubbachuu jalqabe. Isa fuula koo dura dhaabachaa ture sanaanis akkanan jedhe; "Yaa gooftaa ko, ani sababii mul'ata sanaatiif dhiphadheera; humnas dhabeera. ¹⁷ Yaa gooftaa ko, ani garbichi kee akkamittan si wajjin haasa'uu danda'a? Humni koo dhumeera; ani hafuura baafachuu illee dadhabeera."

¹⁸ Ammas inni nama fakkaatu sun na tuqee humna naa kenne. ¹⁹ Innis, "Yaa namicha akka malee jaallatamte, hin sodaatin; nagaan siif haa ta'u! Amma jabaadhu; jajjabaadhus" naan jedhe.

Yeroo inni natti dubbatetti ani nan jajjabaadhee, "Yaa Gooftaa ko, ati waan na jajjabeessiteef dubbadhu" isaan jedhe.

²⁰ Kana irratti inni akkana naan jedhe; "Ati waan ani gara kee dhufeef beektaa? Ani ergamaa guddicha mootummaa Faares loluuf nan deebi'a; yeroo ani deemutti immoo ergamaan guddichi mootummaa Giriik ni dhufa; ²¹ garuu ani duraan dursee waan Kitaaba Dhugaa keessatti barreeffame sittin hima. Isaan loluufis Miikaa'el hangafticha keessan malee kan na gargaaru kan biraa hin jiru.

11

¹ Anis bara Daariyoos namicha Meedon

keessaa waggaa tokkoffaatti isa jajjabeessuu fi eeguuf isa bira dhaabadheen ture.

Mootota Kibbaatii fi Kaabaa

² “Egaa ani dhugaan sitti hima: Mootonni biraa sadii Faares keessatti ni ka’u; ergasiis mootiin afuraffaan warra kaan hunda irra sooressa ta’e tokko ni ka’a. Innis erga qabeenya isaatiin jabina argatee booddee tokkoo tokkoo namaa mootummaa Giriik irratti ni kakaasa. ³ Ergasii mootiin jabaan tokko ni ka’a; innis humna guddaadhaan ni bulcha; waan fedhes ni hojjeta. ⁴ Erga inni dhufee booddee mootummaan isaa diigamee gara qilleensota samii afraniitti gargar qoqqoodama. Mootummaan isaa buqqa’ee mootota biraatiif waan kennamuuf sanyii isaatti hin darbu yookaan humna inni argatee ture sana hin qabaatu.

⁵ “Mootiin Kibbaa ni jabaata; ajajjoota loltoota isaa keessaa tokko garuu isa caalaa iyyuu jabaatee humna guddaadhaan mootummaa sana bulcha. ⁶ Waggoota muraasaan booddee isaan tokko ta’u; walii galtee godhachuufis intalli mooticha Kibbaa gara mootii Kaabaa ni dhaqxi; garuu humna ishee qabatee turuu hin dandeessu; innii fi humni isaa jabaatee hin jiraatu. Bara sana keessa isheen, qondaaltota ishee, abbaa isheetii fi nama ishee gargaare wajjin dabarfamtee ni kennamti.

⁷ “Hidda sanyii ishee keessaas namni tokko iddoo ishee qabachuuf ni ka’a. Innis humnoota mootii Kaabaa dha’ee da’annoowwan isaas cabsee ni seena; lolees isaan mo’ata. ⁸ Inni waaqota

isaanii, fakkiwwan isaanii kan sibiilaatii fi mi'oota isaanii gati jabeeyyii meetii fi warqee booji'ee gara Gibxitti ni geessa. Waggoota muraasaafis mootii Kaabaa waraanuu ni dhiisa. ⁹ Ergasii mootiin Kaabaa daangaa mootii Kibbaa ni qabata; garuu of irra garagalee biyya isaatti deebi'a. ¹⁰ Ilmaan isaa waraanaaf qophaa'anii humna waraanaa guddaa tokko walitti qabatu; humni kunis akkuma lolaa namni of irraa deebisuu hin dandeenye tokkootti hamma da'annoo isaatti duulee lola.

¹¹ "Ergasiis mootiin Kibbaa aariidhaan duulee mootii Kaabaa kan loltoota hedduu walitti qabate sana ni waraana; loltoonni hedduun sun garuu ni mo'amu. ¹² Mootiin Kibbaa sun yommuu loltoota baay'ee booji'utti garaan isaa of tuulummaadhaan guutamee kuma baay'ees ni gogorra'a; garuu mo'ichi isaa itti hin fufu. ¹³ Mootiin kaabaa humna waraanaa kan isa duraa sana caalaa guddaa walitti qabataatii; waggoota baay'ee booddees humna waraanaa guddaa kan guutummaatti hidhate qabatee ni dhufa.

¹⁴ "Yeroo sanatti namoonni baay'een mootii Kibbaatti ni ka'u. Mul'ata sana raawwachuuf uummata kee keessaa finciltoonni ni ka'u; garuu ni kufu. ¹⁵ Ergasii mootiin Kaabaa dhufee tuulaa biyyoo hojjetee magaalaa dallaadhaan marfante ni qabata. Humnoonni waraana Kibbaas of irraa deebisuuf humna ni dhabu; loltoonni isaanii jajjaboon iyyuu isaan dura dhaabachuuf humna dhabu. ¹⁶ Inni itti duule sun waanuma fedhe hojjeta; namni tokko iyyuu of irraa isa deebisuu hin danda'u. Inni Biyya Bareedduu sana keessa

jabaatee dhaabata; ishee balleessuufis humna qabaata. ¹⁷ Inni jabina mootummaa isaa guutuudhaan dhufuu murteessa; mootii Kibbaa wajjinis walii galtee godhata. Inni mootummaa sana kuffisuuf intala isaa itti heerumsiisa; karoorri isaa kun garuu hin milkaa'u yookaan isa hin fayyadu. ¹⁸ Ergasii inni gara biyyoota qarqara galaanaa jiraniitti yaada isaa deebifatee baay'ee isaanii qabata; garuu ajajaan tokko of tuulummaa isaa ni fashaleessa; of tuulummaa isaas matuma isaatti deebisa. ¹⁹ Kana irratti inni fuula isaa gara da'annoowwan biyya isaatti deebifata; garuu gufatee kufa; deebi'ees hin argamu.

²⁰ "Namni iddoo isaa bu'u ulfina mootummaa eegsisuuf warra gibira walitti qaban ni erga. Ta'us inni utuu aariidhaan yookaan waraanaan hin ta'in yeroo gabaabaa keessatti bada.

²¹ "Iddoo isaas nama tuffatamaa ulfinni mootummaa hin kennaminiifitu qabata. Inni utuu sabni nagaadhaan jiraatuu mootummaatti duulee dabaan qabata. ²² Ergasii raayyaan guddaan tokko fuula isaa duraa ni haxaa'ama; innii fi hangafni kakuus ni balleeffamu. ²³ Inni erga isa wajjin walii galtee godhatee booddee hojii gowwoomsaa hojjeta; namoota muraasa wajjinis aangoo qabata. ²⁴ Yeroo kutaawwan biyya sooreyyiin nagaadhaan jiraatanitti isaanitti duulee waan abbootiin isaa yookaan akaakileen isaa hin hojjetin hojjeta. Innis waan booji'ame, waan saamamee fi qabeenya duuka bu'oota isaatiif ni qoqqooda. Inni da'annoowwan jigsuuf ni malata; garuu yeroo muraasaaf waan kana

godha.

²⁵ “Inni raayyaa loltootaa guddaadhaan ciminaa fi jabina isaa mootii Kibbaa irratti ni kakaasa. Mootiin Kibbaas loltoota akka malee baay’ee fi humna qabaniin waraana labsa; garuu sababii mariin isa irratti mari’atamuuf of irraa ittisuu hin danda’u. ²⁶ Warri maaddii mootichaa irraa nyaachaa turan isa balleessuu yaalu; loltoonni isaa ni barbadaa’u; baay’een isaaniis waraana keessatti dhumu. ²⁷ Mootonni garaan isaanii hammina yaadu lamaan minjaala tokkotti naanna’anii tataa’anii wal sobu; garuu sababii barri dhumaa yeroo murteeffametti dhufuuf wanni kun isaaniif hin milkaa’u. ²⁸ Mootiin Kaabaa qabeenya guddaadhaan gara biyya isaatti deebi’a; garaan isaa garuu kakuu qulqulluu morma. Waanuma fedhe itti hojjetee gara biyya isaatti deebi’a.

²⁹ “Yeroo murteeffamettis deebi’ee Kibba weerara; yeroo kanatti garuu haalli isaa kan duraa sanaan adda ta’a. ³⁰ Dooniiwwan Kitiim isa mormu; innis abdi kutata. Ergasii duubatti deebi’ee kakuu qulqulluutti dheekkamsa isaa buusa. Deebi’ees warra kakuu qulqulluu dhiisan jaallata.

³¹ “Humni loltoota isaas dallaa mana qulqullummaa jabaa sana xureessuuf ni ka’a; aarsaa guyyaa guyyaas ni hambisa. Ergasiis isaan xuraa’ummaa badiisa fidu tokko dhaabu. ³² Inni warra kakuu sana dhiisan gowwoomsee ni doggorsa; warri Waaqa isaanii beekan garuu jabaatanii dhaabachuudhaan isa mormu.

³³ “Ogeeyyiin yoo yeroodhaaf goraadeedhaan dhuman illee yookaan gubaman illee

yookaan booji'aman illee yookaan saamaman illee namoota hedduu ni barsiisu. ³⁴ Isaan yeroo dhumuu ga'anitti gargaarsa xinnaa argatu; fakkeessitoonni hedduunis isaan deeggaru. ³⁵ Ogeeyyii keessaa tokko tokko akka hamma dhumaatti calalamaniif, akka qulqulleeffamanii warra hir'ina hin qabne ta'aniif ni gufatu; wanni kun amma iyyuu yeroo murteeffametti ni dhufaatii.

Mootii Ol Ol Of Qabu

³⁶ “Mootiin waan jaallate hojjeta. Inni Waaqa kam iyyuu caalaa ol ol of qabee Waaqa waaqotaa mormuudhaan waan dhaga'amee hin beekne dubbata. Inni hamma yeroon dheekkamsaa guutamutti ni milkaa'a; wanni murteeffame sun guutamu qabaatii. ³⁷ Inni waaqota abbootii isaatiif yookaan kan dubartoonni isa jaallataniif yookaan Waaqa kamiif iyyuu ulfina hin kennu; garuu hunda isaanii caalaa ol ol of qaba. ³⁸ Qooda isaanii waaqa da'annoowwaniitiif ulfina kenna; inni waaqa abbootiin isaa hin beekin warqee fi meetiidhaan, dhagaawwan gati jabeeyyii fi kennaawwan gati jabeeyyiidhaan ulfeessa. ³⁹ Inni gargaarsa waaqa ormaatiin da'annoowwan jajjaboo waraana; warra isa jalatti bulanis akka malee kabaja. Namoota baay'ee irrattis bulchitoota isaan godhee gatiidhaan lafa goodaaf.

⁴⁰ “Bara dhumaa keessa mootiin Kibbaa waraana itti bana; mootiin Kaabaas fardeen, gaariiwwanii fi dooniiwwan hedduudhaan akkuma dambalii isa irra garagala. Biyyoota

baay'ee weeraree akkuma lolaa isaan keessa ba'ee darba. ⁴¹ Akkasumas Biyya Bareedduu weerara. Biyyoonni baay'een harka isaa jala galu; Edoom, Mo'aabii fi hooggantoonni Amoon garuu isa jalaa ni ba'u. ⁴² Innis biyyoota baay'ee irratti aangoo isaa ni babal'ifata; Gibxis hin miliqxu. ⁴³ Qabeenya warqetii fi meetii, akkasumas badhaadhummaa Gibxi hunda to'annaa ofii isaa jala galfata; namoonni Liibiyaatii fi Itoophiyaas isa jalatti bulu. ⁴⁴ Garuu oduun ba'aa fi kaabaa dhufu isa sodaachisa; inni namoota baay'ee balleessuu fi fixuuf aarii guddaadhaan ni ba'a. ⁴⁵ Dunkaana mootummaa isaas galaanotaa fi tulluu bareedaa qulqulluu gidduu ni dhaabbata. Ta'u illee inni dhuma ofii isaatti ni dhufa; namni tokko iyyuu isa hin gargaaru.

12

Bara Dhumaa

¹ "Yeroo sanatti Miikaa'el hangafni ergamootaa inni saba kee eegu ni ka'a. Yeroon rakkinnaa kan erga saboonni uumamanii jalqabee hamma gaafasiitti takkumaa ta'ee hin beekne tokko ni dhufa. Yeroo sanatti garuu namoonni kee kanneen maqaan isaanii kitaabicha keessatti galmeeffamee jiru hundi ni baraaramu. ² Warri biyyoo lafaa jala ciciisan baay'een ni ka'u: Gariin jireenya bara baraatiif, kaan immoo qaanii fi salphina bara baraatiif ka'u. ³ Ogeeyyiin akkuma ifa samiiwwaniitti calaqqisu; warri nama baay'ee gara qajeelummaatti fidanis akkuma urjiitti

bara baraa hamma bara baraatti ni ifu. ⁴ Yaa Daani'el, ati garuu hamma bara dhumaatti dubbii kitaaba maramaa cufiitii chaappessi. Namoonni baay'een beekumsa dabalachuuf asii fi achi figu."

⁵ Ani Daani'el nan ilaale; kunoo fuula koo dura namoonni biraa lama dhadhaabatanii turan; tokko qarqara lagaa gamanaan, inni lammaffaan immoo qarqara lagaa gamasiin ture. ⁶ Isaan keessaa tokko namicha uffata quncee talbaa irraa hojjetame uffatee bishaanota lagaatii ol jiruun, "Waantonni dinqii kunneen raawwatuumuuf yeroo hammamtu hafa?" jedhe.

⁷ Namichi uffata quncee talbaa irraa hojjetame uffatee bishaanota lagaatiin ol ture sun harka isaa mirgaatii fi bitaa ol qabe; anis isaa, "Wanni kun baraan, barootaaf walakkaa baraatiif ta'a. Yeroo humni namoota qulqulluu dhuma irratti cabutti wanni kun hundi fiixaan ba'a" jedhee isa bara baraan jiraatu sanaan kakatu nan dhaga'e.

⁸ Anis nan dhaga'e; garuu hin hubanne. Kanaafuu ani, "Yaa gooftaa ko, dhumni waan kana hundaa maal ta'a?" jedheen gaafadhe.

⁹ Innis akkana jedhee deebise. "Yaa Daani'el, sababii hamma bara dhumaatti dubbiin sun chaappaan chaappeffameef ati karaa kee qabadhu. ¹⁰ Namoonni baay'een ni qulqulleeffamu; warra hir'ina hin qabne ni ta'u; ni calalamus; hamoonni garuu ittuma fufanii hammaatu. Namoota hamoo keessaa tokko iyyuu hin hubatan; ogeeyyiin garuu ni hubatu.

¹¹ “Gaafa aarsaan guyyaa guyyaatti dhi’aatu hambifamee jalqabee hamma gaafa wanni jib-bisiisaan badiisa fidu sun achi dhaabatuutti guyyoota 1,290 ta’a. ¹² Namni obsee dhuma guyyoota 1,335 qaqqabu eebbifamaa dha.

¹³ “Ati garuu hamma dhumaatti karaa kee qabadhu. Ati ni boqotta; dhuma barootaattis dhaala kee kan siif qoodame fudhachuuf ni kaata.”

**Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa
Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi’aa
Oromo, West Central: Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa
Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi’aa (Bible)**

copyright © 2022 Biblica, Inc.

Language: Afaan Oromoo (Oromo, West Central)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi’aa
Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira
Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee
dha.

“Biblica” is trademark registered in the United States Patent and
Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Hojiin kun Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 Interna-
tional License (CC BY-SA) keessatti qopheeffamee dhi’aate. Gara-
galcha eeyyama kanaa arguudhaaf liinkii kana banadhaa creativecom-
mons.org/.../4.0 yookaan gara teessoo kanaatti xalayaa ergadhaa. Cre-
ative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., galmeeffa-
tee dha; mallattoo eenyummaa Biblica® kanatti fayyadamuun immoo
eeyyama Biblica, Inc., kan barreeffamaan kenname barbaachisa. Hama
mallattoo eenyumma Biblica, Inc., akkuma inni jirutti eegdetti, walii
galtee eeyyama seeraa CC BY-SA jalatti, hojii kana utuu hin jijjiirin
garagalchaan fudhattee yookaan waraabbattee deebitee raabsuu ni dan-
deessa. Yoo garagalchaa isaa jijjiirte yookaan hojii kana akka haaraatti
hiiktee akkasiin hojii haaraa hojii Biblica® irratti hundaa’ e tokko uum-
matte, mallattoo eenyummaa Biblica® achi irraa balleessuu qabda. Hojii
haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sana keessatti immoo waan
hojii Biblica irraa jijjiirtee adda goote ibsitee akka itti aanee jiru kanatti
abbaa jalqabatti waan kana uume himuu qabda: “Hojiin Biblica, Inc.,
jalqabatti hojjete kan hin jijjiiramin liinkii www.biblica.com fi [https://
open.bible](https://open.bible) keessatti argama.”

Beeksisni mirga abbaa maxxansee mataa duree irratti yookaan fuula

mirga abbaa hojii kanaa irratti bifa asii gadi jiru kanaan mul'achuu qaba:
Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sanas akka inni eeyyama seeraa (CC BY-SA) jalatti argamu gochuu qabda.

Yoo akka hojii kana deebistee akka haaraatti hiikte Biblica, Inc., beeksisuu barbaadde, liinkii kanaan nu qunnam: <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit [creativecommons.org/.../4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 14 Apr 2023

9a7d95fd-7bcd-5e4d-ad23-4d7148b8e269